

ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Leadership in the Next Decade of School Administrators Under

The Office of Basic Education Commission

¹ธงธิภา วันแก้ว, เปรมจิตต์ ขจรภัย ลาร์เซน, ช่อเพชร เบ้าเงิน และ มารุต พัฒผล

¹Thongthipa WanKaeow, Premjit Kajonpai Larsen, Chopetch Boutngern and

Marut Patphol

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

Valaya Alongkorn Rajabhat University, Thailand.

¹Coressponding Author Email: tpdotw@gmail.com

Received February 25, 2020; Revised April 4, 2020; Accepted May 24, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 377 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงได้การพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 ด้าน รวม 152 คุณลักษณะ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำด้านเป้าหมายความรู้ จำนวน 26 ข้อ 2) ภาวะผู้นำด้านทักษะการทำงานเป็นทีม จำนวน 31 ข้อ 3) ภาวะผู้นำด้านการมีทัศนคติวิสัยทัศน์ร่วม 16 ข้อ 4) ภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจูงใจ จำนวน 13 ข้อ 5) ภาวะผู้นำมีทักษะด้านการสื่อสาร นวัตกรรม เทคโนโลยี และบุคลิกภาพ จำนวน 13 ข้อ 6) ภาวะผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร จำนวน 14 ข้อ 7) ภาวะผู้นำด้านการสร้างแรงบันดาลใจ จำนวน 23 ข้อ

2. ความต้องการจำเป็น ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำด้านเป้าหมายความรู้ จำนวน 26 ข้อ มีความต้องการจำเป็นมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 2) ภาวะผู้นำด้านทักษะการ

ทำงานเป็นทีม จำนวน 31 ข้อ ความต้องการจำเป็น มีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 29 ข้อ 3) การมีทัศนคติวิสัยทัศน์ร่วม 16 ข้อ มีความต้องการจำเป็น ความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 ข้อ 4) ปัจจัยด้านด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจูงใจ จำนวน 13 มีความต้องการจำเป็น มีสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 5) ปัจจัยด้านการสื่อสาร นวัตกรรม เทคโนโลยี และบุคลิกภาพ จำนวน 13 ข้อ ความต้องการจำเป็นมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 6) ภาวะผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร จำนวน 14 ข้อ ความต้องการจำเป็น ความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 ข้อ 7) ภาวะผู้นำด้านการสร้างแรงบันดาลใจ จำนวน 23 ข้อ มีความต้องการจำเป็นมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด ซึ่งแสดงว่าความต้องการจำเป็นมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในเกณฑ์ดี

3. วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้ ภาวะผู้นำด้านเป้าหมายความรู้ พัฒนาโดยวิธีการบรรยายเป็นคณะ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการระดมสมอง ด้านภาวะผู้นำด้านทักษะการทำงานเป็นทีม พัฒนาโดยวิธีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงการฝึกฝนตนเอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านภาวะผู้นำด้านการมีทัศนคติวิสัยทัศน์ร่วม พัฒนาโดยวิธีการประชุมทางวิชาการ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้าน ภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจูงใจ พัฒนาโดยวิธีการกิจกรรมพัฒนาจิต การฝึกฝนตนเอง และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ด้านภาวะผู้นำมีทักษะด้านการสื่อสาร นวัตกรรม เทคโนโลยี และบุคลิกภาพ พัฒนาโดยวิธีการฝึกฝนตนเอง การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ด้านภาวะผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร พัฒนาโดยวิธีการฝึกอบรมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาโดยวิธีการบรรยายเป็นคณะ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการระดมสมอง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ทศวรรษหน้า; ผู้บริหารโรงเรียน

ABSTRACT

The purpose of this research was: 1) to study leadership in the next decade of school administrators under the Office of the Basic Education Commission. 2) to study the needs assessment of leadership in the next decade of school administrators under the Office of Basic Education Commission. 3) to present guidelines for leadership development in the next decade of school administrators under the Office of the Basic Education Commission. This was a quantitative and qualitative research with three steps. Step 1) Study leadership in the next decade of school administrators under the Office of Basic Education Commission. The researcher interviewed,

analyzed, enumerated, created a questionnaire to send to 17 experts and three rounds for EDFR. The statistics in this process were median, mode and range between quartiles. Step 2) Build the leadership qualities of the school administrators. To find the needs assessment of leadership in the next decade of school administrators under the Office of the Basic Education Commission, then use the information from step 1 to create a five level evaluation questionnaire to analyze the needs assessment of the sample group, consisting of 377 school administrators, selected by stratified random sampling. Step 3) Methods of leadership development of school administrators. This step brought the information from step 2 to create a questionnaire for a group of 11 experts by specific selection, developing leadership characteristics of school administrators. The statistics used in this process were frequency and percentage. The findings of this research found that:

1. Leadership in the next decade of the school administrators under the Office of the Basic Education Commission consisting of seven aspects, consisting of 152 characteristics were as follows: 1) Leadership in knowledge goals, 26 items 2) Leadership in teamwork skills, 31 items 3) Leadership in attitudes, 16 visions, and 4) Leadership in morality and ethics in motivation, 13 items: 5) Leadership in communication skills Technology and personality with a total of 13 items. 6) Leadership in administrative change, 14 items. 7) Motivation leadership, consisting of 23 items, including leadership in the next decade of school administrators under the Office of the Education Commission, basic 152 items.

2. A needs assessment was 1) Leadership in the target of knowledge, 26 items, there was a needs assessment with the opinions of all qualified persons. 2) Leadership in teamwork skills, 31 items. A needs assessment with the opinions of the qualified persons, 29 items. 3) There were 16 attitudes, visions, a needs assessment with the opinions of the qualified persons, 14 items. 4) Moral, ethical factors in motivation, number 13, a needs assessment with the opinions of all qualified persons 5) Communication factors, technological innovation and personality, consisting of 13 items, a needs assessment with the opinions of all qualified persons. 6) Leadership in management change 14 essential requirements consistent with the opinions of the qualified persons, 13 items. 7) The inspirational leadership of 23 items. A needs assessment with the opinions of all the qualified people which showed a needs assessment with the opinions of those who were well qualified.

3. Methods of leadership development of school administrators were as follows: Leadership in goals, knowledge, developed by a group lecture method workshop and

brainstorming leadership, teamwork skills developed by learning from real practice, self-training and workshop leadership, attitude, common vision developed by academic conferencing methods learning from real practice and a workshop on leadership, morality and ethics in motivation. This was developed by mental development activities self-training and learning from real practice leadership skills including communication, innovation, technology and personality, developed through self-training, learning from real practice, and training to change behavior leadership, administrative change developed by training methods to learn from real practice workshop and the aspect of motivation developed by group lecture method workshop and brainstorming.

Keywords: Leadership; Next Decade; Administrators

บทนำ

สังคมโลกได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทุกประเทศทั่วโลกมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลกันอย่างสะดวกสบาย ทั่วทุกภูมิภาคของโลก มีการร่วมมือแข่งขันกันทุกด้าน ทั้งด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคม ธุรกิจ การศึกษา เทคโนโลยี เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และรุนแรง ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของโลกก็ย่อมที่จะได้รับผลกระทบจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้สามารถคงอยู่ท่ามกลางความแปรผันของโลกยุคนี้ได้ โดยเฉพาะความสามารถในการแข่งขัน สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความมั่นคงของประเทศ และเป็นเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทั้งกำลังคน เทคโนโลยี และมโนธรรมของสังคม เครื่องมือที่ดีที่สุดอันจะช่วยให้การพัฒนาบรรลุจุดมุ่งหมาย คือการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีคุณธรรม จริยธรรม แต่เมื่อพิจารณาคุณภาพของการศึกษาที่ผ่านมา พบว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ผลการจัดอันดับคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของการปฏิรูปหลายด้านทั้งด้านการเมือง สังคม และการศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปการศึกษา ได้มีการตรากฎหมายการศึกษาขึ้น คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่เป็นหน่วยงานบังคับบัญชากำกับดูแลผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศจึงกำหนดแนวทางในการคัดเลือกและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายและทิศทางของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเริ่มต้นที่กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาใหม่โดยคาดหวังว่าจะได้ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและผลการปฏิบัติงานที่ดี มาเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า สังคมโลก สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน จำเป็นที่ผู้นำ ผู้บริหารทุกองค์การต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้องค์กรนั้นอยู่รอด ประเทศไทยจึงเป็นประเทศหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงเรียกว่า ปฏิรูประบบราชการ ปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปการเมือง เป็นต้น ในวงการศึกษาก็ปรับกลยุทธ์การทำงานเสียใหม่ เช่นปฏิรูประเบียบราชการ ปฏิรูปบุคคลและบุคลากร ปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูปการศึกษานั้นได้ดำเนินการมาครบรอบ 9 ปี แต่ผลการประเมินออกมายังไม่เป็นที่น่าพอใจ ในทางตรงกันข้ามคุณภาพมีแนวโน้มลดลงในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ตัวบ่งชี้ของความไม่สำเร็จ (หลักเสียงใช้คำว่าล้มเหลว) อย่างที่ควรจะเป็น เป็นเครื่องบ่งบอกถึงภาระของผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในรอบที่สอง (พ.ศ. 2561 – 2571) หรือในทศวรรษหน้าว่าต้องร่วมมือกันในการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้ที่เป็นบุคคลสำคัญในการจัดการคือ ผู้บริหารการศึกษา ที่มีใช้เพียงอยู่ในตำแหน่ง หรือได้รับมอบหมาย แต่ผู้บริหารยุคใหม่ ต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ที่มีภาวะของความเป็นผู้นำสูง ประกอบด้วยความเป็นผู้นำทั้งจิตและวิญญาณ จึงจะนำพาองค์กรฝ่าฝืนกับวิกฤติที่เกิดขึ้นได้ในขณะนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1.2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้เทคนิค EDFR- กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 17 คน สถิติที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน – ค่ามัธยฐาน – ค่าความสอดคล้องพิสัยระหว่างควอไทล์

2 ศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (Priority Needs Index : PNI)

3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีดีเอพอาร์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 17 ท่าน พบว่า ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการใช้เทคนิคดีเอพอาร์ พบภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 ด้าน คือ ภาวะผู้นำด้านเป้าหมายความรู้ จำนวน 26 ข้อ ภาวะผู้นำด้านทักษะการทำงานเป็นทีม จำนวน 31 ข้อ ภาวะผู้นำด้านการมีทัศนคติวิสัยทัศน์ร่วม 16 ข้อ ภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจูงใจ จำนวน 13 ข้อ ภาวะผู้นำมีทักษะด้านการสื่อสาร นวัตกรรม เทคโนโลยี และบุคลิกภาพ จำนวน 13 ข้อ ภาวะผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร จำนวน 14 ข้อ ภาวะผู้นำด้านการสร้างแรงบันดาลใจ จำนวน 23 ข้อ รวม ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด 152 ข้อ

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำ ทั้ง 7 ด้าน มีดังนี้ 1) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำด้านเป้าหมายความรู้ ควรพัฒนาโดยการบรรยายเป็นคณะรองลงไปที่การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการระดมสมอง 2) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ควรพัฒนาโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รองลงไปที่การฝึกฝนตนเอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำด้านการมีทัศนคติวิสัยทัศน์ร่วม ควรพัฒนาโดยการประชุมทางวิชาการ รองลงไปที่ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ 4) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจูงใจ ควรพัฒนาโดยกิจกรรมพัฒนาจิต รองลงไปที่การฝึกฝนตนเองและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 5) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำด้าน ภาวะผู้นำมีทักษะด้านการสื่อสาร นวัตกรรม เทคโนโลยี และบุคลิกภาพ ควรพัฒนาโดยการฝึกฝนตนเอง รองลงไปที่ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

6) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำด้านภาวะผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร ควรพัฒนาโดยการฝึกอบรม รอง

ลงไปคือการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ 7) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านการสร้างแรงบันดาลใจควรพัฒนาโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รองลงไปคือ การฝึกฝนตนเอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 17 ท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริง

วัตถุประสงค์ที่ 3 จากการสอบถามความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาภาวะผู้นำทั้ง 7 ด้าน คือ 1) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านเป้าหมายความรู้ ควรพัฒนาโดยการบรรยายเป็นคณะรองลงไปคือการประชุมเชิงปฏิบัติการและ 3 คือ การระดมสมอง 2) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านทักษะการทำงาน เป็นที่สมควร พัฒนาโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รองลงไปคือการฝึกฝนตนเอง และ 3 คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านการมีทัศนคติวิสัยทัศน์ร่วมควรพัฒนาโดยการประชุมทางวิชาการ รองลงไปคือการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และ 3 คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ 4) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจูงใจควรพัฒนาโดยกิจกรรมพัฒนาจิต รองลงไปคือการฝึกฝนตนเอง และ 3 คือ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 5) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำมีทักษะด้านการสื่อสารนวัตกรรม เทคโนโลยี และบุคลิกภาพควรพัฒนาโดยการฝึกฝนตนเอง รองลงไปคือการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และ 3 คือ การอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 6) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลงในการบริหารควรพัฒนาโดยการฝึกอบรม รองลงไปคือการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และ 3 คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ 7) ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านการสร้างแรงบันดาลใจควรพัฒนาโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รองลงไปคือ การฝึกฝนตนเอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในผลการวิจัยนี้พบว่า ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของ

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำรวม 7 ด้าน 152 ข้อ โดยมีข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญมากที่สุด ทั้ง 152 ข้อ แบ่งเป็นระดับความสำคัญมากที่สุด 90 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 82.57 และระดับความสำคัญในระดับมาก 19 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 17.43 ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาถูกคาดหวังว่า จะต้องเป็นผู้มีความพร้อมสูงมาก ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทัศนคติ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ และด้านการบริหาร เพื่อให้มี และใช้ภาวะผู้นำให้มากที่สุดทุกด้านในการบริหารโรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของรุ่งเรืองสุขาภิรมย์ (2559) ที่ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำต่อเนื่องอย่างเหมาะสม ผลจากการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 2 ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านเป้าหมายความรู้ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความรู้มีข้อที่ได้รับความสำคัญในระดับมากที่สุด 27 ข้อ แสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิมองเห็นความสำคัญด้านความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับต้นๆ ของด้านอื่นๆ สอดคล้องกับสภาผู้บริหารการศึกษาของรัฐของอเมริกาซึ่งเป็นองค์กรรับผิดชอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ที่จะมีใบประกอบวิชาชีพผู้บริหาร ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ และคุณสมบัติแรกๆ ที่ผู้บริหารต้องมีคือคุณสมบัติด้านความรู้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจูงใจ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม มีข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด ครบทั้ง 13 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับกระแสความเปลี่ยนแปลงทางการบริหารที่มีรากฐานมาจากการกระจายอำนาจที่มุ่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ในการนำภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้จะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อหน่วยงานระดับ

นโยบายเห็นความสำคัญและสร้างกลไกในการบริหารจัดการที่เหมาะสม เช่น การประเมินผู้บริหารสถานศึกษาในระดับเขตหรือระดับประเทศ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ในการพัฒนาภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างทางเลือกในการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีโอกาสเลือกซึ่งการพัฒนาในบางวิธีผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาภาวะผู้นำ ณ โรงเรียนที่ตนเองปฏิบัติอยู่ โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเครือข่ายเขตการศึกษาเดียวกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 ในเรื่องของระยะเวลาการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่ในการดำเนินการพัฒนา ควรกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการพัฒนาแต่ละครั้ง โดยวางโปรแกรมการพัฒนาทุกขั้นตอนชัดเจนเป็นประโยชน์ และเกิดประสิทธิภาพต่อผู้รับการพัฒนาเห็นผลโดยจะมีการประเมินหลังการพัฒนาตามรูปแบบ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะการพัฒนาภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาวิจัยเพื่อนำเสนอภาวะผู้นำในทศวรรษหน้าของบุคลากรในกลุ่มอื่นๆ เช่นเจ้าหน้าที่เขตพื้นที่การศึกษาผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้แทนครู หรือผู้แทนผู้ปกครอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ดวงกมล กลิ่นเจริญ. (2559). ผู้นำ:ความคิดสร้างสรรค์.พัฒนาเทคนิคศึกษา.14 (43) กรกฎาคม-กันยายน, 46-49, สืบค้นใน http://library.uru.ac.th/rps-db/list_news.asp?ld_new=N436
- นิภา แก้วศรีงาม. (2557). *ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking)*. วงการครู, 1(11)
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2558). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สร้อยตระกูล ดิทยานนท์ อรรถมานะ. (2559). *พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสน่ห์ จุ้ยโต. (2555). *กระบวนการทัศน์ใหม่การบริหารทุนมนุษย์*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541). *ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สัมมา รชนีธย์. (2556). *ภาวะผู้นำของผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- อำนาจ วัตจินดา. (2560). *การปรับพฤติกรรม*. สืบค้นใน http://mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgi-bin/mcp/main_php/print_informed.
- อาภาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2560). *Career Development in Practice*. กรุงเทพฯ: เอชอาร์เซ็นเตอร์.
- Amabile, T.M. (2002). Motivation Creativity in Organization: On Doing What You Love and Loving What You Do. *California Management Review*, 40(1), 39–58.
- DuBrin, J. A.(2007). *Leadership Research Findings, Practice, and Skills*. (5 th ed.). Boston: Houghton Mifflin Company.
- Eysenck, H.J. (2003). Creativity and Personality: Suggestion for a Theory. *Psychological Inquiry*, 4(3), 147–178.
- Hamner, W. C. & Organ, W.D. (2005). *Organizational Behavior: An Applied Psychological Approach*. Plano. Texas: Business Publications.